

Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**СВЯТА
ВЕЛИКОМУЧЕНИЦЯ
ЗЛАТА**

**THE HOLY GREAT MARTYR
CHRYSE (ZLATA)**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ

kutash@unicorne.org

**«У мене Господь Ісусу Христос –
Батько, Богородиця – Мати, а Святі –
мої Брати й Сестри.»**

Американський письменник Тобіас Вольф написав: «Ми зроблені для витривалості. Ось так довідуємося ми, ким ми є.»

На 26-го жовтня (це - 13-го жовтня за юліанським календарем) ми святкуємо пам'ять молоді жінки, яка славна за її красу та й силу характеру. Називається вона по-болгарському- Злата (тобто «Золота»), а по-грецькому – Хриса. (Зауважимо подібність цього ім'я з іменем великого Святого Івана Золотоустого, якого по-грецькому звать «Хризостомос», якого Літургію звершуємо майже кожної неділі.)

Злата народилась у селі Слатена Мегленської Єпархії на границі між Болгарією та Сербією у часі, коли вони були частиною Османської Імперії. Один

**“I have the Lord Jesus Christ as my
Father, the Theotokos as my Mother,
and the Saints as my Brothers and
Sisters.”**

The American writer Tobias Wolff has written: “We were made to persist. That is how we find out who we are.”

On October 26 (which is October 13 according to the Julian Calendar) we remember a young woman renowned for her beauty and strength of character. Her name in Bulgarian is Zlata (meaning “the golden one”), although she is usually known by the Greek equivalent of this name, Chrysa. (Note the similarity to the title of the great Saint John Chrysostom – meaning “golden-mouthed” – whose Liturgy we celebrate on most of the Sundays of the year).

Zlata was born in the village of Slatena in the diocese of Meglena on the border of Bulgaria and Serbia at a time when these

чоловік став опанованим жадобою до її краси. Він схопив її, коли вона збирала дрова і поніс її до свого дому, де старався звабити її і заставити її прийняти віру мусульманську. Та не міг переконати Злату ні дарунками ні погрозами.

Він тримав її шість місяців а нарешті сказав її батькам, що вони мусять переконати її піддатися його волі, бо інакше і вони і вона будуть страчені. Її батьки та сестри зі слізьми благали її прийняти мусульманство формально, таємно зберігаючи далі свою віру в Христа. Та вона відмовилася і відповіла, що вони вже не родина її. Вона сказала: «У мене Господь Ісус Христос – Батько, Богородиця – Мати, а Святі – мої Брати й Сестри».

Після цього Злата перенесла ще три місяці страшних тортур і віддала своє життя за Христа. Її духовний отець, Ієромонах Тимофій, з монастиря Ставронікіта (тобто «переможного Хреста») на Святій Горі Афоні, підтримував її своїми молитвами й описав її мучеництво у р. 1795.

Добре нам святкувати пам'ять цієї молоденької Святої, яка відмовилась віддати свою особистість у Христі не зважаючи на найтяжчі виклики. У наших часах, коли наче так важко буває досягнути й зберегти праведність, приклад її та й інших героїв Віри, а разом з тим її молитви заступництва за нас можуть допомогти нам з більшою витривалістю змагатися здобути цю чесноту.

Злата була витривалою і знайшла себе, як справжнього Сповідника слів та дій нашого Спасителя, Господа Ісуса Христа. А в чому витривалі ми, дорогі брати й сестри? Ми можемо спотикатися і падати, але мусимо ми підніматися знову і знову, а таки далі наслідувати нашого Преблагословенного Господа в щоденних обставинах, положеннях і співвідношеннях з іншими в нашому

countries were part of the Ottoman Empire. A certain man became obsessed with her beauty. He seized her while she was gathering wood and carried her off to his home, where he sought to seduce her and get her to embrace Islam. Zlata could not be persuaded by gifts or threats.

She was held for six months and finally her parents were told that they must persuade her to accede to the man's wishes or both she and they would be killed. Her parents and sisters sought with tears to get her to accept Islam as a formality, while retaining her faith in Christ in secret, but she refused and responded that they were no longer her family, saying: "I have the Lord Jesus Christ as my Father, the Theotokos as my Mother, and the Saints as my Brothers and Sisters".

Zlata then endured three more months of terrible tortures before giving up her life for Christ. It was her spiritual father, Hieromonk Timothy, of the Stavronikita (meaning "the victory of the Cross") Monastery on nearby Mount Athos, who encouraged her with his prayers and recorded her martyrdom in the year 1795.

It is good to celebrate the memory of this youthful saint who refused to give up her identity in Christ in the face of the most arduous of challenges. In our days when integrity seems to be so difficult to attain and maintain, her example and that of other heroes of the Faith, as well as her intercessions, may help us to seek this quality more persistently.

Zlata persisted in her integrity and found herself to be a true confessor of the words and acts of the Saviour, our Lord Jesus Christ. In what do we persist, dear brothers and sisters? We may stumble and fall, but we must rise over and over again and seek persistently to follow our Blessed Lord in the daily circumstances, situations and relationships of our lives. Amen.

ЖИТТІ. АМІНЬ.	
---------------	--